

اصغر فرهادی: فقط در کشور فرانسه نام «فروشنده» تغییر می کند

اصغر فرهادی گفت: ترجیح این است که «فروشنده» زودتر در ایران اکران شود چون برای تحقیق و نگارش پروژه بعدی ام تقریباً از اوایل مهر ماه بیشتر در سفر خواهیم بود.

به گزارش ایسکانیوز به نقل از ایسنا، این کارگردان برگزیده اسکار که طی چند روز آینده فیلمش فروشنده در جشنواره‌ی فیلم کن رونمایی می‌شود، پیش از عزیمت به فرانسه به برخی سوالات و حواشی مطرح شده پاسخ داد و از برخی تیتراهای جعلی انتقاد کرد.

یکی از پرسش‌هایی که مطرح است، تغییر نام فروشنده در فرانسه است. به چه دلیل فیلم در فرانسه، با نام دیگری معرفی شد؟ البته در ایران هم یک بار پیش از شروع فیلمبرداری، نام فیلم تغییر کرد. آیا در ایران، با نام فروشنده اکران خواهد شد؟

در ابتدا که طرح چند صفحه‌ای داستان فیلم را نوشتم، نام فیلم برسد به دست آهو بود که ارتباط مستقیمی با یکی از شخصیت‌های فیلم داشت. در طول نگارش فیلمنامه کامل فیلم، این شخصیت رنگ دیگری گرفت و اساساً داستان او تغییر کرد. این تغییر، باعث شد تا اسم برسد به دست آهو، دیگر خیلی نسبتی با کلیت فیلمنامه نهایی نداشته باشد. تصمیم گرفتم اسم تازه‌ای برای فیلم انتخاب کنم. نام فروشنده، با توجه به نسخه نهایی فیلمنامه، به فیلم نزدیکتر و چند لایه‌تر بود. فیلم در نمایش بیرون از ایران، با نام ، که ترجمه فروشنده است، اکران خواهد شد. در فرانسه هم قرار بر همین بود. اما تصادفاً مدتی‌ست فیلمی فرانسوی با نام فروشنده بر پرده سینماهای فرانسه است و اکران فیلم ما، با همان اسم، چند ماه پس از نمایش این فیلم فرانسوی، از نظر پخش‌کننده فرانسه چندان مناسب نبود. نهایتاً تصمیم بر این شد تا فقط در کشور فرانسه نام فیلم تغییر کند. نام‌های مختلفی به میان آمد که غالباً ارتباطی با کلمه فروشنده نداشت. نهایتاً اسم مشتری () انتخاب شد که ارتباط مفهومی با کلمه فروشنده دارد و به نوعی با داستان فیلم هم مرتبط است. به هر حال نام فیلم فروشنده است و در ایران و کشورهای دیگر، با همین اسم اکران خواهد شد. اما در فرانسه و بعضی از کشورهای فرانسه‌زبان، فیلم با نام مشتری به اکران در می‌آید.

این تغییر نام، اتفاق مرسوم‌ست؟

بله. این اتفاق مرسوم در پخش بین‌المللی فیلم‌هاست. شهر زیبا در فرانسه با نام بچه‌های شهر زیبا () و چهارشنبه‌سوری در بیرون از ایران با نام آتش‌بازی چهارشنبه () به نمایش درآمدند.

این فیلم در چه تاریخی در ایران اکران می‌شود؟

در اولین فرصتی که شرایط اکران مهیا شود، فیلم اکران خواهد شد. حدس می‌زنم از اواسط تابستان اکران آن بتواند شروع شود. قرار بود اکران ایران و اروپا همزمان باشد اما باتوجه به اینکه اکران فرانسه برای ماه نوامبر قطعی شده، ترجیح این است که فیلم زودتر در ایران اکران شود چون برای تحقیق و نگارش پروژه بعدی‌ام تقریباً از اوایل مهر ماه بیشتر در سفر خواهیم بود، مایلیم فیلم پیش از اکران فرانسه در ایران اکران شود تا موقع نمایش فیلم، خودم حضور داشته باشم.

پخش‌کننده فیلم در ایران مشخص شده است؟

چند پخش‌کننده در رابطه با نمایش عمومی فیلم در ایران تماس گرفته‌اند که امیدوارم هرچه زودتر، یکی از آنها، برنامه‌ریزی نمایش عمومی فیلم را آغاز کند.

فروشنده به عنوان محصول کدام کشور در جشنواره کن عرضه می‌شود؟

محصول مشترک ایران و فرانسه خواهد بود و در همه جا به عنوان محصول مشترک این دو کشور معرفی خواهد شد.

خبری منتشر شد مبنی بر سرمایه‌گذاری یک موسسه قطری در فیلم فروشنده. آیا آنها سرمایه‌گذار و تهیه‌کننده فیلم هستند؟ در تیتراژ نام چه کسی به عنوان تهیه‌کننده آمده است؟

نه‌خیر، تهیه‌کنندگان فیلم من و کمپانی ممنتو هستیم. وقتی تصمیم به ساخت فیلم گرفتیم و مقدمات ساخت آن فراهم شد، تهیه‌کننده و همچنین سرمایه‌گذار فیلم خودم بودم. همزمان با کامل شدن نگارش فیلمنامه و در طول تولید، کمپانی فرانسوی ممنتو که پیش از این تهیه‌کنندگی فیلم گذشته را برعهده داشت و پخش‌کننده دیگر فیلم‌های من است، درخواست کرد که فیلمنامه را مطالعه کند. آنها پس از مطالعه فیلمنامه، تقاضای سرمایه‌گذاری بخشی از فیلم را کردند و در نهایت تصمیم بر این شد که من و الکساندر ماله-گی (مدیرعامل ممنتو) تهیه‌کننده مشترک این فیلم باشیم. آنها همچنین به همراه پدرو آلمادوار، تهیه‌کننده فیلم بعدی نیز هستند. در تیتراژ، تهیه‌کنندگان، کمپانی ممنتو و من هستیم. در اواخر فیلمبرداری، آنها توانستند فیلم را به کشورهای مختلفی پیش‌فروش کنند. پخش تلویزیونی فیلم نیز به تلویزیون آرته فرانسه، پیش‌فروش شد. در رابطه با حضور دوحه فیلم فستیوال به عنوان تهیه‌کننده و سرمایه‌گذار، خبری که منتشر شده، یا از سر بی‌اطلاعی یا شیطنت است. فستیوال دوحه، هر سال به تعدادی فیلم رقیمی به عنوان فاوند (پرداخت کرده و شریک می‌شود. آنها در سال‌های گذشته نیز، مثل بسیاری از جاهای دیگر در دنیا که فاوند می‌دهند و در فیلم‌ها مبلغی سرمایه‌گذاری می‌کنند که معمولاً در مقابل بودجه کلی فیلم، درصد بالایی نیست. مسئول فستیوال دوحه قطر، پس از حضور کمپانی ممنتو به‌عنوان تهیه‌کننده در این فیلم، با آنها تماس گرفته و ابراز تمایل کرده بودند که امسال یکی از فاوندهای‌شان را به فیلم فروشنده بدهند و ممنتو هم پذیرفته بود. در تیتراژ هم نامشان در کنار تلویزیون آرته فرانسه، با عنوان با همکاری () آرته و دوحه فیلم فستیوال آمده است. سرمایه اصلی فیلم، متعلق به من و کمپانی ممنتو است و نام ممنتو در تیتراژ به همراه نام من، به عنوان تهیه‌کننده و سرمایه‌گذاران فیلم آمده.

به نظر می‌آید هنوز اولین نمایش فیلم آغاز نشده، عده‌ای حاشیه‌ها را شروع کرده‌اند.

بله و متأسفانه تجربه نشان می‌دهد که این سیر بی‌اخلاقی ادامه خواهد داشت. اینکه فاوند یک فستیوال به فیلم‌ها در مقابل سرمایه کلی فیلم قابل توجه نیست و ابراز خوشحالی مدیر فستیوال دوحه نسبت به حضور این فیلم در کن، تبدیل می‌شود به اینکه تهیه‌کننده و سرمایه‌گذار فیلم فروشنده کشور قطر است، جز بی‌اخلاقی نمی‌تواند باشد. مطمئن باشید در روزهای آینده، همچون فیلم‌های قبلی‌ام، در بعضی از روزنامه‌ها و سایت‌ها، حرف‌ها و مصاحبه‌های من و گروه فروشنده، همچنین تهیه‌کننده فرانسوی فیلم در بیرون از ایران، با ترجمه‌های غلط و گاه‌ها تحریف شده، تبدیل به تیتراژی جعلی خواهد شد و حاشیه‌هایی ایجاد خواهد کرد. خوشبختانه بسیاری، لحن و ادبیات من را می‌شناسند و خودشان می‌توانند تشخیص دهند کدام یک از این اخبار و نقل‌قول‌ها از صحبت‌های من است و کدام یک جعلی.

پخش فیلم در آمریکا چگونه خواهد بود؟

تا چند روز دیگر، پخش کننده آمریکایی فیلم قطعی خواهد شد. باتوجه به اینکه کمپانی ، پخش گذشته و جدایی را برعهده داشت و پیگیری‌هایی که برای دیدن فیلم داشته‌اند، حدس می‌زنم در آمریکا سونی فیلم را اکران کند مگر اینکه پخش کننده بین‌المللی فیلم تصمیم دیگری بگیرد.

چه زمانی فیلم بعدی‌تان را در اسپانیا با بازی پنه‌لپه کروز، کلید خواهید زد؟

این فیلم قرار بود سال گذشته کلید بخورد. اما زمانی که قصه اولیه فیلم فروشنده به ذهنم رسید، بهانه‌ای پیدا شد برای به تاخیر انداختن یک‌ساله آن پروژه. دلتنگ فیلمسازی در ایران بودم و ذهنم کاملا درگیر داستان جدیدی بود که تازه متولد شده بود. همراهی تهیه‌کننده اسپانیایی (پدرو آلمادوار) باعث شد که علی‌رغم همه برنامه‌ریزی‌ها و قرار و مدارها، به تعویق انداختن آن پروژه میسر شود و فیلم فروشنده در ایران به سرانجام برسد. برنامه‌ریزی بر این اساس است که از اوایل پاییز امسال برای ادامه تحقیقات و نگارش دیالوگ‌ها، به مادرید بروم تا در صورت هماهنگی با گروه، فیلم بهار سال آینده کلید بخورد. البته همه این برنامه‌ریزی‌ها منوط بر این است که دوباره سر و کله ایده و قصه جدیدی، پیدا نشود.

آنوسی که از فیلم فروشنده منتشر شده، فضای ملتهبی دارد و مخاطب را به یاد فیلم‌های درباره‌الی و جدایی می‌اندازد. این فیلم چقدر در فضای فیلم‌های قبلی شما و موضوعاتی‌ست که در فیلم‌های قبلی به آن پرداخته بودید.

به هر حال من همان فیلمساز هستم، با همان سلیقه و دغدغه‌ها و علایق در فیلمسازی. فیلم در ادامه مسیری‌ست که با فیلم‌های قبلی طی کرده‌ام. برخی از آن موضوعات، نه به عنوان موضوع اصلی، بلکه به عنوان موضوعات فرعی، همچنان در این فیلم نیز مورد اشاره قرار گرفته که البته موضوع اصلی فیلم، با موضوعات قبلی، متفاوت است. آنچه که به عنوان آنونس به آن اشاره کردید، در واقع سه قسمت کوتاه از فیلم است که از سوی جشنواره کن منتشر شده و آنونس فیلم نیست. ظاهرا هر فیلمی که در این رویداد حضور دارد، بخش‌های کوچکی از آن در اختیار تلویزیون‌ها قرار می‌گیرد تا در صورت صحبت یا نقد فیلم، این صحنه‌های کوتاه پخش شود.

پیش‌بینی خودتان درباره بازخورد تماشاگران داخلی و خارجی از نمایش فروشنده چیست؟

حدس می‌زنم مثل فیلم‌های قبلی‌ام، فیلم تماشاگر عام گسترده‌ای در ایران و بیرون از ایران داشته باشد. علی‌رغم اینکه عده‌ای بی‌وقفه در تلاش‌اند تا اینگونه تبلیغ کنند که این فیلم‌ها جشنواره‌ای هستند و بی‌مخاطب، بی‌آنکه اشاره‌ای کنند و یا عامدانه این واقعیت را کتمان می‌کنند که فیلم‌های قبلی من از چهارشنبه‌سوری به این سو، جزو چند فیلم پرمخاطب سال بوده‌اند. درباره فروشنده، از بازخوردی که از پخش‌کنندگان داشته‌ام و نمایش‌های محدودی که تا الان داشته‌ایم، این فیلم هم مثل فیلم‌های قبلی به نظر می‌آید پرمخاطب باشد.

در زمان اکران فیلم گذشته تاکید داشتید که اکران ایران برایتان در اولویت است. آیا همچنان اکران فروشنده در ایران، اولویت شماست؟

قطعاً. همان‌طور که اشاره کردم فیلم پیش از اکران بین‌المللی در ایران به نمایش درخواهد آمد.

باتوجه به رقبایتان در جشنواره مسابقه کن، پیش‌بینی‌تان از موفقیت فیلم، در کن چیست؟

فیلم تازه چند روزی‌ست که آماده شده. تا همین هفته پیش، مشغول میکس صدا و تصحیح رنگ آن بودیم. به همین خاطر فیلم، دیر به دست هیئت انتخاب کن رسید و آنها پس از اعلام اسامی بیست فیلم موفق شدند نسخه بدون اصلاح رنگ و میکس صدای فیلم را ببینند که با تاخیر چند روزه به لیست اضافه کنند. به همین خاطر، هنوز از فیلم فاصله نگرفته‌ام تا بتوانم پیش‌بینی‌ای داشته باشم. اما به هر حال، همین که در این فرصت یک‌ساله با همراهی گروه بسیار نازنینی که داشتیم، این فیلم بدون هیچ مشکل و دست‌اندازی به سرانجام رسید، برایم موفقیت است. در مسیر ساخت فیلم، متأسفانه یکی از انسان‌های بزرگی را که در زندگی با او رفاقت عمیقی را شروع کرده بودم، از دست دادیم. حسرت تماشای حاصل کار، با زنده‌یاد یدالله نجفی که در طول پیش‌تولید و ساخت فیلم، بیش از یک صدابردار در کنارم بود، همیشه با من خواهد بود. روحش شاد.

۵۰۳۵۰۲